

זוהר היומי

זוהר שמות – דף ס"א ע"א

פרשת בשלח · פרשת בשלח

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ס ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

וְהָא אֱוָקִימָנָא מְלִי. דְּכַתִּיב, (משלי ל) וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ, דְּגָרִים לְצַדִּיק
דְּאֵתִדְבֵּק בְּשִׁפְחָה. וְהֶאֱזִנְתָּ לְמִצְוֹתָיו: דָּא נֶצַח, לְאַסְתִּמָּרָא (דלא שקר ביה) דְּלֹא יַעוּל
רְשִׁימָא דָּא בְּבֵת אֵל נִכְר, וְלֹא יִשְׁקֵר בְּנֶצַח. דְּכַתִּיב, (שמואל א טו) וְגַם נֶצַח יִשְׂרָאֵל
לֹא יִשְׁקֵר. וּמֵאֵן דְּנָטִיר הָא, קִיִּים מִצְוֹתָיו, דְּכַתִּיב, (שמות לה) כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל
אַחֵר. וְשִׁמְרֵתָּ כָּל חֻקָּיו: דָּא הוּד, לְאַסְתִּמָּרָא מִן זִוְנָה.

תרגום לעברית

וְהִיָּשֵׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה - זֶה צַדִּיק, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תהלים לד) עֵינֵי ה' אֵל צַדִּיקִים, לְהַשְׁמֵר
מִשִּׁפְחָה. וְהָרִי בְּאָרְנוֹ אֶת הַדְּבָרִים, שֶׁכָּתוּב וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבִירָתָהּ, שְׁגוּרָם לְצַדִּיק
שִׁדְבֵּק בְּשִׁפְחָה. וְהֶאֱזִנְתָּ לְמִצְוֹתָיו - זֶה נֶצַח, לְהַשְׁמֵר [שלא ישקר בו] שְׁלֹא יִכְנִיס רֶשֶׁם
זֶה בְּבֵת אֵל נִכְר, וְלֹא יִשְׁקֵר בְּנֶצַח, שֶׁכָּתוּב (שמואל א טו) וְגַם נֶצַח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקֵר.
וּמִי שֶׁשׁוּמֵר אֶת זֶה, קִיִּים מִצְוֹתָיו, שֶׁכָּתוּב (שמות לד) כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר.
וְשִׁמְרֵתָּ כָּל חֻקָּיו - זֶה סוּד, לְהַשְׁמֵר מִן זִוְנָה.

וְאִזְלָא הָא, כְּמָה דְתַנִּינָן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַאי דְכָתִיב (תהלים מה) חֲגוּר חֲרָבָה עַל יֵרֶךְ גִּבּוֹר הוֹדָה וְהִדְרָה. אֲלָא, כָּל מֵאן דְּמִזְרוּ גְרָמִיָּה, וְשׁוּי דְחִילוּ דְחֲרָבָא שְׁנָנָא תְּקִיפָא לְקַבְלִיהָ. עַל יֵרֶךְ, מַאי עַל יֵרֶךְ. דָּא רְשִׁימָא קֳדִישָׁא. כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (בראשית כד) שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי.

תרגום לעברית

זֶה הוֹלֵךְ כְּמוֹ שֶׁשְּׁנִינּוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַה זֶה שֶׁכָּתוּב (תהלים מה) חֲגוּר חֲרָבָה עַל יֵרֶךְ גִּבּוֹר הוֹדָה וְהִדְרָה. אֲלָא, כָּל מִי שֶׁמִּזְרוּ אֶת עֲצָמוֹ וְשִׁים אֶת פֶּחַד הַחֶרֶב הַשְּׁנוּנָה הַחֲזָקָה כְּנִגְדּוֹ, עַל יֵרֶךְ - מַה זֶה עַל יֵרֶךְ? זֶהוּ הָרִשָּׁם הַקָּדוֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כד) שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי.

טקסט הזוהר

דְּבַר אַחֵר חֲגוּר חֲרָבָה, כְּלוּמַר, זָרוּ וְאִתְקִיף יֵצֶרָה בִּישָׁא, דְּאִיהוּ חֲרָבָה. עַל יֵרֶךְ, עַל הַהוּא רְשִׁימָא קֳדִישָׁא לְנִטְרָא לִיהָ. וְאִי נִטְרָא לִיהָ, כְּדִין אֶקְרִי גִבּוֹר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא אֶלְפִישׁ לִיהָ בְּלִבוּשׁוֹ, וּמֵאן לְבוּשׁוֹ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא. הוּד וְנִצָּח. (נ'א וְהִדְר) דְּכָתִיב, (תהלים קד) הוּד וְהִדְר לְבָשֶׁת. אוּף הָכָא הוֹדָה וְהִדְרָה, וּכְדִין אִתְדַבֵּק בְּרִשׁ בְּמִלְכָּא קֳדִישָׁא כְּדָקָא יָאוּת.

תרגום לעברית

דְּבַר אַחֵר חֲגוּר חֲרָבָה - כְּלוּמַר, זָרוּ וְתִקַּף אֶת הַיֵּצֶר הָרָע שְׁלָה, שֶׁהוּא חֲרָבָה, עַל יֵרֶךְ, עַל אוֹתוֹ רִשָּׁם קָדוֹשׁ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ. וְאִם שֹׁמֵר אוֹתוֹ אֵז נִקְרָא גִבּוֹר, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלַבִּישׁ אוֹתוֹ בְּלִבוּשָׁיו. וּמַהוּ לְבוּשׁ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? הוּד וְנִצָּח (וְהִדְר), שֶׁכָּתוּב (תהלים קד) הוּד וְהִדְר לְבָשֶׁת. אִף כָּאן הוֹדָה וְהִדְרָה. וְאִזְ נִדְבֵק הָאָדָם בְּמִלְכָּה הַקָּדוֹשׁ כְּרָאוּי.

מִכָּאן וְלִהְלָאָה, כָּל הַמַּחְלָה אֲשֶׁר שִׁמְתִי בְּמִצְרַיִם לֹא אָשִׁים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יי' רֹפֵאֲךָ. דָּא מִלְכָּא קִדִּישָׁא, וְעַל דָּא אֲזַהֵר לֹון עַל הַהוּא מֶלֶךְ מִמָּשׁ, דִּי־הֵב וְרָשִׁים בָּהּ, וְלֹא יִתִּיר וְעַד כְּעַן לֹא אֲתִיְהִיבֵת לָהּ אוֹרֵייתָא, אֲלֵא כִּינּוֹן דְּכִתִּיב, שָׁם שָׁם לֹו חֹק וּמִשְׁפָּט, מִיד וַיֹּאמֶר אִם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע וְגו'.

תרגום לעברית

מִכָּאן וְלִהְלָאָה - כָּל הַמַּחְלָה אֲשֶׁר שִׁמְתִי בְּמִצְרַיִם לֹא אָשִׁים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רֹפֵאֲךָ. זֶה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. וְעַל זֶה הִזְהִיר אוֹתָם עַל אוֹתוֹ דְּכָר מִמָּשׁ, שְׁנָתָן וְרָשִׁים בָּהֶם וְלֹא יוֹתֵר. וְעַד עַכְשָׁיו לֹא נִתְּנָה לָהֶם תּוֹרָה. אֲלֵא כִּינּוֹן שְׁכִתוֹב, שָׁם שָׁם לֹו חֹק וּמִשְׁפָּט, מִיד - וַיֹּאמֶר אִם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע וְגו'.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, כַּד בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַזְהָרָא לְיִשְׂרָאֵל, עַל אוֹרֵייתָא, בְּכַמָּה מַלְיָן מִשְׁיָךְ לָהּ, בְּכַמָּה מִשְׁיָכָן דְּחִבִּיבוּתָא, כְּבָר נָשׁ דְּמִשְׁיָךְ בְּרִיָּה לְבִי רַב. וְתָא חֲזִי, לֹא בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיָּהֵב לָהּ אוֹרֵייתָא, עַד דְּקָרִיבּוּ בְּהִידִיָּה. וּבְכַמָּה קָרִיבּוּ בְּהִידִיָּה, בְּגִלּוּיָא דְּרִשְׁמָא דָּא, כְּמָה דְּאִתְּמַר.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, כְּשֶׁרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִזְהִיר אֶת יִשְׂרָאֵל עַל הַתּוֹרָה, בְּכַמָּה דְּכָרִים מִשְׁיָךְ אוֹתָם, בְּכַמָּה מִשְׁיָכוֹת שֶׁל חִבִּיבוּת, כְּאֵדָם שְׁמוֹשָׁךְ בְּנוֹ לְבֵית הָרַב. וּבֹא רְאֵה, לֹא רָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לָתֵת לָהֶם תּוֹרָה עַד שֶׁקָּרְבוּ אֵלָיו. וּבְכַמָּה קָרְבוּ אֵלָיו? בְּגִלּוּי שֶׁל הָרָשָׁם הַזֶּה, כְּמוֹ שְׁנִיתִבְאָר.

אמר ר' יהודה, לא קריבו ישראל לטורא דסיני, עד דעאלו בחולקא דצדיק, וזכו ביה. מנלן, דכתיב, (שמות יט) ביום הַזֶּה באו מדבר סיני, ביום הַזֶּה ממש פרשת המן קוינו לו וגו'.

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, לא קרבו ישראל להר סיני, עד שנכנסו בחלק של צדיק וזכו בו. מנין לנו? שכתוב (שמות יט) ביום הַזֶּה באו מדבר סיני. ביום הַזֶּה ממש דוקא. וכתוב (ישעיה כה) ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו וגו'.

טקסט הזוהר

[פרשת המן]

(שמות טז) ויאמר יי' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו יי'. האי קרא אוקימנא ליה, בשעתא דבר נש שכיב בבי מרעיה, הא אתפס באטרונגא דמלכא, רישיה בקולרא, רגלוי בכופסירין, (ס'א בטפסרא) כמה חילין נטרין ליה, מהאי גיסא, ומהאי גיסא. שייפוי כלהו בדוחקא, מגיחין אלין באלין. מיכלא אתעדי מניה.

תרגום לעברית

ויאמר ה' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'. פסוק זה פרושהו, בשעה שאדם שוכב בבית חליו, הרי נתפס בבית הסהר של המלך - ראשו בקולר, רגליו באזיקים (בדפוס), כמה חילות שומרים אותו מצד זה ומצד זה, כל איבריו בדחק נלחמים אלה באלה, האכל העבר ממנו.

בַּהֲהוּא זְמַנָּא, פְּקִדִין עָלֶיהָ אַפּוֹטְרוֹפּוֹס, לְמִילָף עָלֶיהָ זְכוֹת קָמִי מְלָכָא, דְּכִתִּיב, (איוב לג)
אִם יֵשׁ עָלָיו מְלָאךְ מְלִיץ אֶחָד מִנִּי אֵלָּה. בַּהֲהִיא שַׁעְתָּא, זַכָּאָה חוֹלָקִיהָ דְּפִר נֶשׁ דְּעָאֵל
עָלֶיהָ, וְאוֹלִיף לִיהָ אֲרַחָא, לְשִׁיזְבוּתִיהָ מִן דִּינָא. הִדָּא הוּא דְּכִתִּיב אֲשֶׁרִי מְשַׁכִּיל אֶל דָּל.

תרגום לעברית

באותו הזמן ממנים עליו אפוטרופוס ללמד עליו זכות לפני המלך, שכתוב אם יש עליו
מלאך מליץ אחד מני אלה. באותה שעה אשרי חלקו של האיש שנכנס אליו ומלמד
אותו דרך להנצל מן הדין. זהו שכתוב אשרי משכיל אל דל.

טקסט הזוהר

וְהִידָּה יָכִיל לְשַׁזְבָּא לִיהָ, לְמִילָף לִיהָ אֲרַחוּי דְּחַיִּי, לְאַתְבָּא לְקָמִי מְאָרִיָּה, כְּדִין אַתְעָבִיד
אַפּוֹטְרוֹפּוֹסָא עָלֶיהָ לְעִילָא. מְאִי אַגְרִיָּה. בְּיוֹם רַעָה יִמְלִטְהוּ יִי'. דְּכָר אַחֲרָא, אֲשֶׁרִי
מְשַׁכִּיל אֶל דָּל, כַּמָּה תְּקִיפָא אַגְרָא דְּמַסְכְּנָא, קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

תרגום לעברית

וְאִידָּה יָכוֹל לְהַצִּיל אוֹתוֹ? לְלַמְדוֹ דֶּרֶךְ הַחַיִּים לָשׁוּב לְפָנֵי אֲדוֹנוֹ, אֲזִי נַעֲשֶׂה אַפּוֹטְרוֹפּוֹס
עָלָיו לְמַעַלָּה. וּמָה שְׂכָרוֹ? בְּיוֹם רַעָה יִמְלִטְהוּ ה'. דְּכָר אַחֲרָא אֲשֶׁרִי מְשַׁכִּיל אֶל דָּל - כַּמָּה
חֶזֶק הַשְּׂכָר שֶׁל הָעָנִי לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, תְּוֹהֲנָא עַל הָאִי קָרָא דְּכִתִּיב, (תהלים סט) כִּי שׁוֹמֵעַ אֶל אֲבִיוֹנִים יִי',
וְכִי אֶל אֲבִיוֹנִים שׁוֹמֵעַ וְלֹא לְאַחֲרָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּגִין דְּאִינוּן קָרִיבִין יְתִיר לְמַלְכָּא,
דְּכִתִּיב, (תהלים נא) לֵב נִשְׁכָּר וְנִדְכָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. וְלִית לָהּ בְּעָלְמָא, דְּאִיהוּ תַּבִּיר
לְכָא כְּמַסְכְּנָא. תו אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תָּא חֲזִי, כָּל אִינוּן בְּנֵי עָלְמָא, אַתְחַזְיִין קָמִי קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, בְּגוּפָא וְנַפְשָׁא, וּמַסְכְּנָא לֹא אַתְחַזִּי אֲלָא בְּנַפְשָׁא בְּלַחֲדוּי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
קָרִיב לְנַפְשָׁא יְתִיר מְגוּפָא.

אמר רבי חייא, תמהתי על הפסוק הזה שכתוב (שם סט) כי שמע אל אביונים ה', וכי אל אביונים שומע ולא לאחר? אמר רבי שמעון, משום שהם קרובים יותר למלה, שכתוב (שם נא) לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה, ואין לה פעולם שהוא שבור לב כמו העני. עוד, אמר רבי שמעון, בא ראה, כל אותם בני העולם נראים לפני הקדוש ברוך הוא בגוף ונפש, והעני לא נראה אלא בנפש לבדה, והקדוש ברוך הוא קרוב לנפש יותר מלגוף.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ס"א ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

מסכנא חד הוה בשבבותיה דר' ייסא, ולא הוה מאן דאשגח ביה, והוא הוה אכסיר, ולא תקיף בכני נשא,

תרגום לעברית

עני אחד היה בשכנותו של רבי ייסא, ולא היה מי שישיג בן, והוא היה מתבייש ולא הפציר בכני אדם. יום אחד נחלש, נכנס עליו רבי ייסא. שמע קול אחד שאומר: צדק צדק, הרי נפש פורחת אלי ולא הגיעו ימיו! אוי לבני עירו שלא נמצא בהם שישיב נפשו אליו! קם רבי ייסא ושפך בפיו מים של גרוגרות עם מדה של יין רקות. בקעה זעה בפניו, ושב רוחו אליו.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.